

Voorvoegsels be-, ge- en ver-

1. Gebruik het juiste voorvoegsel. Kies uit: ge-, be- of ver-.

- ___kend Mijn opa is heel _____ in Frankrijk.
- ___loren Margo heeft haar _____ ketting terug.
- ___leefd Dries vroeg _____ of hij er even langs mocht.
- ___haal De kleuters luisterden naar het _____.
- ___luid De hond blafte toen hij dat hoge _____ hoorde.
- ___neden We mogen in het weekend om acht uur naar _____.
- ___bied Daar is een groot _____ waar de hond los mag.
- ___keerd Mees had zijn bloes _____ dichtgeknoopt.
- ___sleten Na de zomer zijn mijn schonen echt _____.
- ___woonte Bij ons op school is het de _____ de juf een hand te geven.

2. Vul in: ge-, be- of ver-.

___snelling	___woonte	___sleten
___boorte	___hang	___stelling
___zoek	___leefd	___gadering
___loren	___bouw	___hoorlijk
___luid	___halen	___stoppen

Voorvoegsels on- en ont-

1. Vul aan met 'ont-' of 'on-'

___bekend		___bijt	
___rust		___moeten	
___geduldig		___juist	
___spannend		___wikkelen	
___voldoende		___bewoond	
___dekking		___aangenaam	
___middellijk		___mogelijk	
___verwacht			

2. Schrijf de woorden met 'ont-'.

ont + dekken = _____

ont + goochelen = _____

ont + dooien = _____

ont + haal = _____

ont + breken = _____

ont + vlambaar = _____

ont + moeten = _____

3. Vul het juiste woord in. Kies uit de woorden hierboven.

- Die stof kan razendsnel branden. Ze is licht _____
- Wie wacht er op ons bij het _____?
- Welke kinderen _____ nog in de rij?
- Op reis _____ we altijd nieuwe mensen.
- Je mag me nu niet _____.
- Die wetenschappers _____ nieuwe medicijnen.
- Wil je het ijs _____?

Gemengde oefeningen: be-, ge-, ver- en on-

1. Voeg het juist kopstuk toe: be-, ge- ver-, on-.

___koop		___schenk	
___hoor		___schil	
___lach		___juist	
___veel		___dicht	
___voer		___voldoende	
___heel		___rust	
___zoek		___geluk	
___stemming		___zichtbaar	
___koper		___bouw	
___woners		___weer	
___zoek		___licht	
___sluit			

2. Maak de woorden af en schrijf ze in de zin.

Kies uit: be-, ge-, ver- of ont-

___driet Mijn broertje huilde van _____ toen zijn knuffel weg was.

___dekking Ik kwam tot de _____ dat mijn gymkleden in de was zaten.

___roep Weet jij al welk _____ je gaat kiezen als je groot bent?

___schiedenis Ik vind _____ ontzettend interessant.

___leden In het _____ was het woord 'heks' een eng woord.

___slist Ik wil _____ op skivakantie deze winter.

___vangen De winkeldief hoefde niet naar de _____.

Naam:

Klas:

3. Maak het woord af.

on- of ont-		be-, ge- of ver-	
___handig		___halve	
___voldoende		___deelte	
___bijten		___doeling	
___bekend		___heugen	
___moeting		___andering	
___vangst		___paalde	
___dertussen		___daante	
___spannen		___volgens	
___slag		___kiezing	
___geluk		___meente	

Achtervoegsel -ig

1. Maak er een 'ig-woord' van.

last		geluk	
geweld		grap	
eeuw		nut	
eenvoud		jaar	
angst		pret	
aandacht		toeval	
moed		zon	
plezier		een	
pracht		ongeluk	
rust		sap	
verdriet		smeer	
verstand		regelmaat	
vocht		gezel	
tijd		droef	
treur		nood	

2. Maak het woord af met -ig en schrijf het in de zin.

eeuw De Olympische vlam blijft _____ branden.

last De rekensommen zijn soms _____.

moed Het was erg _____ om zo hoog te klimmen.

droef Toen zijn oma overleed, was hij erg _____.

rust Het paard staat _____ te grazen in de wei.

treur Dat plantje moet echt water hebben. Het staat er _____ bij.

Naam:

Klas:

eenvoud De tekenles was vandaag _____.

spoed We hopen dat je _____ beter bent.

angst De olifant keek _____ naar de muis.

verstand Het is _____ vroeg naar bed te gaan als je ziek bent.

3. Maak woorden op -ig.

macht		pracht	
aandacht		eeuw	
eenvoud		geweld	
verstand		tocht	
dorst		geduld	
afkomst		plezier	
stekel		zon	
jaar		pret	
korrel		vet	
spoed		haar	

4. Vul in: ig- ige.

- een nieuwsgier___ jongen
- een deft___ meisje
- slord___ schriften
- een onveil___ gevoel
- tacht___ knickers
- een gehor___ huis
- honger___ honden
- een moed___ man
- verdriet___ mensen
- Je kunt niet eeuw___ leven.
- Je moet zelfstan___ werken.
- Je hebt dat keur___ gedaan.
- Vader is ongeduld___.

Achtervoegsel –lijk/ -elijk

1. Maak er een 'lijk' of '-elijk' woord' van.

natuur		dood	
afschuw		zaak	
feest		gemak	
gevaar		schade	
hart		vrees	
vriend		smaak	
gewoon		man	
huw		ongemak	
pijn		ogenblik	
sier		wetenschap	
ongeloof		lichaam	
vrouw		man	

2. Maak het woord af met –lijk.

schrift		gevaar	
sier		eer	
hart		heer	
natuur		pijn	
vriend			

3. Vul in: lijk – lijke.

- een eer___ gevecht
- een vro___ feest

Naam:

Klas:

- verschrikke___ dromen
- Je moet onmiddel___ komen.
- het plaatse___ verkeer
- een pijn___ zweer
- een duide___ antwoord
- een gemakke___ oefening
- een smake___ ontbijt
- gevaar___ honden
- en harte___ ontmoeting

4. Maak woorden op -lijk.

huw		feest	
gewoon		gevaar	
land		gemeente	
fatsoen		gemak	
dood		schade	
verwonder		smaak	
vrees		natuur	
mis		man	
eer		eigen	
mens		beweeg	

Gemengde oefeningen op –ig en -lijk

1. Vul in: lijk – lijke – ig – ige

- Ze wonen in een vocht___ huis.
- Er zijn maar wein___ mensen.
- Het is eebn heer___ feest.
- We hebben twint___ kippen.
- Die man is ernst___ ziek
Ik had een afschuwe___ droom.
- Dat meisje is verdriet___.
- Dat is een le___ hond.
- Dat is een sier___ dans.
- De juf is erg geduld___.
- Je kunt niet eeuw___ wachten.
- Na de tocht zijn we honger___.
- Het is rust___ in het dorp.
- Dat is een angst___ kind.
- Waarom ben jij zo haast___?
- Dat werk is veel te moei___.

2. Vul de zinnen aan met het juiste woord. Vul dat woord aan met het juiste achtervoegsel.
Het kunnen woorden zijn op –ig, -ige, -lijk, -lijke, -ing of –ingen.

Kies uit: **sap, dood, zon, beloon, driehoek, oefen, gemak**

- Die figuur is niet vierhoekig, maar _____.
- We zitten buiten op een _____ plekje.
- Dat is een moeilijke _____.
- Ik lust altijd wel een _____ peer.
- Dat zijn heel _____ sommen.
- Daar gebeurde een _____ ongeval.
- Wie helpt, krijgt een _____.

Kies uit: **verzamel, smaak, toeval, vergader, overwin, herinner**

- De leraars zijn in _____.
- Ik heb een grote _____ postzegels.

Naam:

Klas:

- Zij behaalden grote _____.
- Heb je nog _____ aan de kleuterschool?
- Vind je die maaltijd _____?
- De politie was _____ ter plaatse.

3. Vul een woord in dat eindigt op -lijk(e) of -ig(e).

- vriend Je moet altijd _____ zijn.
- eind Het is _____ vakantie!
- vrouw Meisjes zijn _____.
- man Jongens zijn _____.
- nadeel Dat is een _____ overeenkomst.
- vrees Ik heb je _____ gemist.
- schade Dat is _____ voor de natuur.
- eigen De vakantie mag _____ langer duren.
- geloof zij zijn erg _____ mensen.
- macht zij is een heel _____ vrouw.
- tijd Dat is maar een _____ oplossing.
- dood Daar gebeurde een _____ ongeval.
- ongeloof We beleven een _____ avontuur.
- natuur Hij komt _____ op tijd.
- zon Het zijn _____ dagen.

4. Vul in: be-, ge-, ver-, -lijk of -ig.

_____haal van een on_____luk.

Ook als is mijn oma tacht____, toch neemt zij in haar Dafje nog ____woon deel aan het ____keer. Laatst was het buiten erg mist____ en vocht____. Oma had dus wein____ zicht op de weg. Toch wilde ze op ____zoek bij mijn tante. ____baasd keek ze ons aan, toen we er wat van zeiden. "Ik ____loof dat jullie me niet ____trouwen! Maar bij tante krijg ik een heer____ stuk taart, dus ik ____trek!" Bij ons om de hoek kwam ze sier____ met haar Dafje tegen een lantaarnpaal terecht. Een agent vroeg haar bars of ze wel in het ____zit van een rij____wijs was. "Om eer____ te zijn,

Naam:

Klas:

agent, ik en het kwijt,” sprak oma moei _____. “Mevrouw, u bent een _____ vaar op de weg. Dit gaat u een heel _____ drag kosten! U mag van _____ luk spreken, dat u er nog zo afgekomen bent!” Met _____ hulp van de agent stond ze even later weer bij ons voor het _____ bouw. Haar pols was echter nogal pijn _____, dus deden we er snel een _____ band om. Toen de agent weg was, zei oma guit _____: “Jullie hadden _____ lijk, maar ja, ik leeft toch niet eeuw _____, dus _____ trek ik maar weer eens!”

5. Maak een woord met een achtervoegsel. Voeg dus -ig, -ige, -lijk, -lijke, -ing, -ingen, -erij of -ste toe.

macht Hij is een _____ koning.

beroemd Hij is de _____ kunstenaar.

schade Dat zijn _____ stoffen.

boer Gert werkt op een _____

einde Zij is er _____!

vocht Het is een _____ huis.

oefen Wanneer maak je die _____?

angst Het is een _____ hond.

verpak Dat is een mooie geschenk _____.

moed Tom is een _____ jongen.

oud Opa is de _____ van ons allemaal.

bakker In die _____ heeft men lekker brood.

bewerk Dat zijn moeilijke _____.

zon In juli heb je veel _____ dagen.

onrust Het zijn erg _____ landen.

ontdek Wie heeft die _____ gedaan?

vriend Onze burens zijn _____ mensen.

jong Wie is de _____ van de klas?

jaar Wie is vandaag _____?

vis Katia werkt in een _____ bedrijf.

Verkleinwoorden (-tje, -etje, -je, -pje)

1. Vul in: je- tje – pje

dorp		eind	
boom		kabouter	
vlinder		doos	
klas		hoed	
boot		jas	
poes		stoel	
fles		kamer	
plaats		arm	
vriend		zoen	
raam		kaars	
zoon		worm	
paard		stoel	
muis		koek	

Naam:

Klas:

2. Maak verkleinwoorden en schrijf ze in het juiste vak.

spel, doos, boom, dier, zak, fles, pan, geheim, eind, broer, toneel, agent, ijs, avond, slang, lichaam, kous, kachel, wrat, kanaal, oorlel, terras, uniform, kerststal, eekhoorn, reis, rijm, eikenboom, fotograaf, juweel, prijs, parasol, wrak, marktkraam, kanon

woord + je	woord + tje	woord + pje

woorden op -s (-sje)	woord + etje	

Naam:

Klas:

3. Maak verkleinwoorden en schrijf ze in het juiste vak.

Kies uit: raam, vos, bloem, vel, juweel, motor, reis, eekhoorn, probleem, fazant, applaus, avond, trein, kerststal, kapel, boodschap; kruis, eiland, geheim, waterkan

Woorden als balkje	Woorden als stiertje	Woorden als sausje

Woorden als boompje	Woorden als kammetje	

4. Maak verkleinwoorden.

poes		paard	
bruid		broer	
kaart		man	
worm		spel	
vrouw		raam	
saus		muis	
hand		bier	
arm		brug	
kruis		stuur	
stem		vorm	
lilie		strandmat	

Naam:

Klas:

Dictee

1. Na een aantal waarschuwingen kreeg de gevaarlijke man een straf.
2. Op mijn verjaardag luister ik graag naar griezelige verhaaltjes.
3. Met vuur moet je voorzichtig zijn.
4. De verstandige jongeman is soms vriendelijk, soms verdrietig, soms angstig.
5. Hij is de beste burgemeester uit de geschiedenis van onze hoofdstad.
6. Het laatste werkje dat hij heeft gemaakt was het mooiste.
7. De belangrijke en beroemde mensen zien elkaar in de maand maart.